

CALCUL NUMERIC – LABORATOR #1

1. ELEMENTE DE BAZĂ ÎN PYTHON

1.1. Liste

```
1 # Listele sunt colecții de elemente stocate într-o anumită ordine.  
   Elemente listei pot fi de orice tip de date: int, float, string.  
2 # Sintaxa: var = [elem1, elem2, ..., elemn]  
3
```

Ex. #1 Să se definească lista de întregi care conține elementele 1, 3, 2, 5, 7, 8 în ordinea precizată. Să se afișeze lista *a*.

```
1 a = [1, 3, 2, 5, 7, 8]  
2 print(a)
```

```
1 # Accesarea unui element dintr-o listă se face scriind numele listei urmată de  
   paranteze pătrate în interiorul cărora se precizează poziția elementului. În  
   Python numerotarea indicilor începe de la 0.  
2 Sintaxa: a[k] afișează elementul de pe poziția k+1
```

Ex. #2 Să se afișeze elementul cu valoarea 2. Să se schimbe valoarea acestuia în 4 prin simpla atribuire. (Individual)

```
1 # Folosim funcția f print dacă dorim să inserăm valoarea unei variabile într-un  
   text.  
2 # Sintaxa: print(f'Text1 {var} Text2')
```

Ex. #3 Să se afișeze mesajul: Elementul al treilea din lista *a* este: (se va afișa valoarea acestuia). (Individual)

```
1 # În Python sunt definite câteva metode care pot fi aplicate listelor.  
2 # 1. Metoda append adaugă element nou la sfârșitul listei.  
3 # Sintaxa: a.append(elem_nou)  
4 # 2. Metoda extend adaugă mai multe elemente noi.  
5 # Sintaxa: a.extend(lista_nouă)  
6 # 3. Metoda insert() adaugă un element pe o poziția indicată.  
7 # Sintaxa: a.insert(indice, elem)  
8 # 4. Instrucțiunea del înlătură un element de pe poziția indicată.  
9 # Sintaxa: del a[indice]  
10 # 5. Metoda pop() înlătură ultimul element din listă, salvându-l pentru a fi  
    folosit ulterior.  
11 # Sintaxa: elem_inlaturat = a.pop()  
12 # 6. Metoda pop poate înlătura orice element, menționând indicele elementului  
    drept parametru.  
13 # Sintaxa: a.pop(indice)  
14 # 7. Metoda remove înlătură un element după valoarea acestuia.  
15 # Sintaxa: a.remove(valoare)
```

Ex. #4 (Individual)

- Să se adauge la sfârșitul listei *a* elementul cu valoarea 10.
- Să se adauge simultan elementele 5, 4, 8.
- Să se insereze elementul cu valoare 8 pe poziția a 4-a.

- Să se șteargă elementul de pe poziția a 2-a.
- Să se elimine ultimul element din listă, afișându-se elementul scos din listă.
- Să se elimine elementul al 3-lea din listă, afișându-se elementul eliminat.
- Să se elimine din listă elementul cu valoarea 5.

```

1 # Tăierea sau extragerea unui grup de elemente dintr-o listă.
2 # 1. Extragerea unei liste dintr-o listă precizându-se indicele de pornire și,
   respectiv indicii de final.
3 # Sintaxa: b = a[indice_init:indice_fin] (elementul cu indice_fin nu intră în
   lista extrasă)
4 # 2. a[:indice_fin] extrage toate elementele până la elementul cu indice
   indice_fin - 1, inclusiv.
5 # 3. a[indice_init:] extrage elementele începând cu indice_init până la ultimul
   element.
6 # 4. a[-n:] extrage o listă formată din ultimele n elemente din lista a.
7 # 5. a[indice_init:indice_fin:pas] extrage o sublistă indicând primul element,
   elementul final și pasul. Ultimul element nu intră în sublistă.

```

Ex. #5 (Individual)

- Să se creeze lista $a = [2, 4, 3, 6, 8, 9, 4, 5]$. În baza listei a să se creeze lista b formată din elementele $[4, 3, 6, 8]$ folosind operația de tăiere de la 1..
- Să se extragă primele 5 elemente din a .
- Să se extragă ultimele 5 elemente prin două metode.
- Să se extragă elementele de pe poziția pară.

```

1 # Copierea unei liste. Copierea unei liste se face prin operația de tăiere de la
   primul până la ultimul element.
2 # Sintaxa: a_copy = a[:]
3 # Obs. Ce se întâmplă dacă definim o nouă listă prin simpla atribuire? Prin
   scrierea c = a se asociază o referință nouă la același spațiu de memorie fără
   a se construi o nouă listă cu un spațiu propriu de memorie. Prin urmare, orice
   modificare adusă listei 'a' se va regăsi și în lista 'b' și invers.

```

Ex. #6 Fie lista de la Ex. #5. Să se creeze două liste b, c în baza listei a , mai întâi folosind operația de tăiere, iar apoi folosind operația de atribuire. Să se modifice în lista a un element și să se afișeze conținutul celor două liste b și c . Ce observați?

```

1 # Funcția range() crează un șir de numere întregi. Atentie! Variabila construită
   în baza funcției range nu este o listă, astfel că nu putem folosi metodele
   aferente listelor. Putem totuși crea o listă în baza unui șir de numere
   folosind funcția list()
2 # Sintaxa: a = range(n1,n2,pas) (ultimul element nu intră în șir)
3 # b = list(a) construiește o listă în baza șirului de numere.

```

Ex. #7 Să se construiască un șir de numere format din numerele pare de la 2 la 20. Să se creeze o listă în baza șirului de numere. (Individual)

```

1 # Elementele unor liste pot fi la rândul lor alte liste.
2 # Exemplu:
3 A = [[1,2,3],['a','b','n']]
4 A[0] # Extrage prima listă din lista mare.
5 A[0][0] # Extrage primul element din prima listă.

```

1.2. Structuri de date de tip array

```

1 # Construirea obiectelor de tip array din modulul array.

```

```

2 # funcția array construiește tablouri unidimensionale sau n-dimensionale având
   elemente de același tip de date. Obiectele de tip array se aseamănă foarte
   mult cu listele, excepție fiind precizarea tipului de date al elementelor ca o
   condiție restrictivă. Toate metodele/funcțiile utilizate în cazul listelor se
   pot extinde și la tablourile de tip array.
3 #Sintaxa:
4 #import array as arr
5 # a = arr.array('tip_date',[elem1,elem2,...,elemn])
6 # Printre valorile pe care le poate lua tip_date pot fi 'i' pentru numere întregi
   , 'f' sau 'd' pentru numere zecimale. Pentru memorarea variabilelor de tip 'd'
   se folosesc minim 8 biti (precizie mai mare), în comparație cu tipul de date
   'f' care folosește minim 4 biți.
7 # Exemplu:
8 B = arr.array('d',[1.3,2.4,5.5])
9 C = arr.array('i',[1,2,5])

```

1.3. Tupli

```

1 # Tuplul este o listă care ramane mereu aceeași (nu poate fi modificată decât
   printr-o nouă reatribuire). Un tuplu se definește exact ca o listă exepțând
   faptul că se folosesc paranteze rotunde în loc de cele drepte.
2 # Sintaxa: a = (elem1, elem2,...,elemn)
3 #Exemplu:
4 dimensiune = (10,20,30)
5 #Afișarea fiecărui element în parte
6 print(dimensiune[0])
7 print(dimensiune[1])
8 print(dimensiune[2])
9 # Dacă scriem dimensiune[0] = 30 vom obține eroare la rulare. Tuplul nu acceptă s
   ă i se altereze elementele.

```

1.4. Dicționare

```

1
2 # Definirea dicționarelor. Dicționarele sunt obiecte care stochează un volum mare
   de informații. Acestea pun în corelație o listă de cuvinte cu intelesul/
   valoarea acestora.
3 #Sintaxa: dictionar = {'Cheia1':valoarea1, 'Cheia2':valoarea2,...,'Cheian':
   valoarean}

```

Ex. #8 Să se construiască un dicționar *datepers* care să conțină drept listă de cuvinte: 'Nume', 'Prenume', 'Varsta', iar valorile lor fiind datele dumneavoastră. Să se afișeze dicționarul creat.

```

1 # Accesare unui element din dicționar se face cu sintaxa date_pers['Cheia'].
2 # Adăugarea unei noi informații: nume_dict['Cheie_noua'] = valoare

```

Ex. #9 Să se adauge dicționarului *datepers* o nouă intrare 'inaltime' având drept valoare, înălțimea dumneavoastră. Să se afișeze dicționarul cu toate intrările.

2. MODULUL NUMPY

2.1. Definirea vectorilor/matricilor folosind modulul numpy.

```

1 import numpy as np
2 # Prin vector înțelegem un tablou unidimensional, iar prin matrice înțelegem un
   tablou bidimensional.
3 # Funcția np.array() construiește un vector în baza unei liste sau o matrice în
   baza unei liste de liste.
4 # Exemplu:
5 a = np.array([1,2,4,6])
6 b = np.array([[1],[2],[4],[2]])

```

```

7 A = np.array([[1,2,3],[4,3,2],[2,3,6]])
8 # 'a' reprezintă un vector (tablou unidimensional)
9 # 'b' reprezintă matrice cu o singură coloană
10 # 'A' reprezintă o matrice cu 3 linii și 3 coloane
11 # Accesarea unui element dintr-o matrice se va face fie folosind sintaxa similară
    listelor, fie folosind sintaxa A[indice1,indice2]. În cazul unui vector este
    suficient să precizăm poziția elementului, i.e. a[indice].
12 A[0][0] #similar listelor, sau
13 A[0,0] #folosind doi indici scriși între paranteze drepte
14 a[1]

```

2.2. Definirea tablourilor n dimensionale folosind modulul numpy.

```

1 # Similar matricelor se pot construi tablouri cu mai multe dimensiuni.
2 # Exemplu:
3 B = np.array([[[1,2],[2,4],[3,5]],[[4,3],[3,4],[4,2]],[[2,3],[3,5],[4,6]]])
4 # Obs.: np.array în acest caz are drept parametru o listă cu 3 liste fiecare list
    ă având la rândul ei 3 elemente de tip listă cu 2 elemente.
5 # Pentru a extrage un element din tabloul B, vom indica succesiv poziția
    elementului în fiecare listă pornind cu cea superioară.
6 B[0][0][1]
7 # Se extrage mai întâi lista [[1,2],[2,4],[3,5]] din care se extrage lista
    inferioară [1,2] și în final se alege elementul cu indice 1, adică elementul
    cu valoarea 2.

```

2.3. Câteva metode/funcții specifice tablourilor (vectori, matrice, tablouri n dimensionale).

1. Afisarea dimensiunii vectorilor, matricilor și a tablourilor n dimensionale.

```

1 # Sintaxa: a.shape — returnează un tuplu cu valori egale cu numărul de elemente
    pe fiecare axă/dimensiune.
2 a = np.array([1,2,4,6])
3 b = np.array([[1],[2],[4],[2]])
4 A = np.array([[1,2,3],[4,3,2],[2,3,6]])
5 B = np.array([[[1,2],[2,4],[3,5]],[[4,3],[3,4],[4,2]],[[2,3],[3,5],[4,6]]])
6 print(f'Dimensiunea vectorului \n {a} \n este tuplul cu un singur element {a.
    shape}', '\n' )
7 print(f'Dimensiunea matricei de o singură coloană \n {b} \n este reprezentată de
    valorile tuplului cu două elemente {b.shape}', '\n' )
8 print(f'Dimensiunea matricei \n {A} \n este reprezentată de valorile tuplului
    cu două elemente {A.shape}', '\n' )
9 print(f'Dimensiunea tabloului \n {B} \n este reprezentată de valorile tuplului
    cu trei elemente {B.shape}', '\n' )

```

2. Numărul de elemente ale unui tablou.

```

1 # Metoda size returneaza numarul de elemente dintr-un tablou.
2 B.size
3 #Obs.: Un tablou de tipul (m,n,p) are mxnpxp elemente.

```

3. Numărul de axe/dimensiuni ale unui tablou.

```

1 # Un vector are o singură axă, matricea— 2 axe, iar un tablou n — dimensional are
    n axe.
2 a.ndim
3 b.ndim
4 A.ndim
5 B.ndim

```

4. Setarea tipului de date pentru tablouri.

```

1 print('Generarea unei matrice cu elemente de tip float')
2 A = np.array([[1,2,3],[4,3,2],[2,3,6]], dtype=float)
3 print(A)
4
5 print('Generarea unei matrice cu elemente de tip întreg')
6 A = np.array([[1,2,3],[4,3,2],[2,3,6]], dtype=int)
7 print(A)
8
9 A = np.array([[1,2,3],[4,3,2],[2,3,6]], dtype=complex)
10 print('Generarea unei matrice cu elemente de tip complex')
11 print(A)

```

5. Alte funcții folosite pentru generarea matricilor.

```

1 #1. np.zeros creeaza o matrice cu toate elementele egale cu zero
2 # Sintaxa: np.zeros((n,m)) — parametrul este un tuplu, reprezentând dimensiunea
   tabloului
3 A1 = np.zeros((2,3)) # Matrice nulă cu 2 linii și 3 coloane
4 #2. np.ones creează o matrice cu toate elementele egale cu 1.
5 #Sintaxa: np.ones((n,m))
6 A2 = np.ones((2,3)) # Matrice cu 2 linii și 3 coloane, elementele căreia sunt
   toate egale cu 1.
7 #3. np.diag generează o matrice cu diagonala dată ca parametru
8 #Sintaxa: np.diag(lista)
9 A3 = np.diag([1,2,4,5]) # Matrice având diagonala egală cu [1,2,4,5]
10 #4. Crearea unor matrice care moștenesc proprietățile altor matrice.
11 # Câte odată este necesar de a crea noi matrice care sa aibă aceleași proprietăți
   (formă, tip de date) ca a altor matrice.
12 A = np.array([[1,2,3],[4,3,2],[2,3,6]], dtype=float)
13 A4 = np.ones_like(A)
14 A5 = np.zeros_like(A)
15 #5. Matricea identitate.
16 #Sintaxa: np.identity(n) — creează o matrice pătratică care are 1 pe diagonală.
17 A6 = np.identity(5)

```

6. Generarea unui vector in baza functiilor np.arange și np.linspace

```

1 # np.arange(m,n,pas) construiește un vector (tablou unidimensional) având
   elementele m, m+pas, m+2*pas, ..., m + k*pas < n
2 b = np.arange(3,10,2)
3 b
4 # Se afișează array([3, 5, 7, 9])
5
6 # np.linspace(amin,amax,n) — împarte intervalul [amin, amax] în n puncte, numite
   și noduri. Obs.: Elementul amax intră în discretizare.
7 c = np.linspace(0,1,10)
8 print(c)

```

7. Atribuirea unei noi etichete la același spațiu de memorie folosind operația de 'slicing', sau construirea unui nou tablou cu un spatiu de memorie propriu, folosind funcția copy.

```

1 #Obs.: Dacă în cazul listelor operația de tăiere (slicing) genera o nouă listă cu
   un spațiu propriu de memorie, în cazul tablourilor definite cu np.array acest
   lucru numai rămâne valabil.
2 a = np.array([1,2,4,5,6,7,8,3,4,5])
3 b = a[0:2] #Aduă o referința (etichetă) la zona de memorie unde sunt stocate
   elementele a[0], a[1].

```

```

4 b[1] = 100 # Modifică conținutul stocat în spațiul de memorie asociat a[0:2]
5 print(a) # Modificarea se regăsește și în vectorul original 'a'.
6 # Dacă dorim să construim un nou vector cu spațiul propriu de memorie în baza
  vectorului 'a' vom folosi metoda copy.
7 b = a[0:2].copy() # Construiește o nouă structură 'b' și orice modificare adusă
  acesteia, nu va afecta structura originală 'a'.
8 b[0] = 51
9 print(a) # vectorul 'a' nu se modifică.

```

8. Extragerea elementelor dintr-un vector dacă se precizează indicii.

```

1 c = a[[0,1,4,5]] # Se construiește o nouă structură de același tip cu 'a' formată
  din cele patru elemente a[0], a[1], a[4] și a[5].
2 # Obs.: Această atribuire se comportă ca o copie, NU ca o referință (se creează
  un nou spațiu de memorie pentru 'c')

```

9. Operații aritmetice cu vectori/matrici de tip ndarray.

```

1 # Operațiile de adunare, scădere, înmulțire, împărțire și ridicare la putere a
  matricilor de aceeași dimensiune sunt niște operații vectorizate. Aceasta în-
  seamnă că cele 5 operații acționează la nivel de fiecare element în parte.
  Mai numim și operații de tip 'element cu element'.
2 #1. Adunarea a două matrice:  $C_{ij} = A_{ij} + B_{ij}$  pentru orice  $i, j$ 
3 A = np.array([[1,2,3],[3,5,6],[2,34,4]], dtype = float)
4 B = np.array([[8,7,3],[3,2,6],[2,34,4]], dtype = float)
5 C = A + B #Adunarea uzuală a două matrice
6 print(C)
7 #2. Înmulțirea element cu element a două matrice (NU este la fel cu înmulțirea
  clasică dintre două matrice):  $D_{ij} = A_{ij} * B_{ij}$ 
8 D = A * B
9 print(D)
10 #3. Împărțirea element cu element a două matrice  $E_{ij} = A_{ij}/B_{ij}$  pentru orice  $i, j$ 
  cu  $B_{ij} \neq 0$  (diferit de zero)
11 E = A/B
12 print(E)
13 #4. Ridicarea la putere:  $F_{ij} = A_{ij}^3$ 
14 E = A**3
15 print(E)
16 #4. Alte funcții pentru operații cu matrice element cu element
17 # np.add(A,B) echivalent cu  $A + B$ 
18 # np.subtract(A,B) echivalent cu  $A - B$ 
19 # np.multiply(A,B) echivalent cu  $A * B$ 
20 # np.power(A,n) echivalent cu  $A**n$ 
21 # np.remainder(A,B) păstrează restul la împărțire
22 # np.sign(A) semnul fiecărui element în parte, dacă  $A_{ij} \leq 0$ ,  $\text{sign}(A_{ij}) = 0$ , în
  rest  $\text{sign}(A_{ij}) = 1$ 
23 # np.abs(A) valoarea absolută  $|A_{ij}|$ 
24 # np.floor(A) calculează cel mai aproape întreg spre  $-\infty$ ,
25 # np.ceil(A) calculează cel mai aproape întreg spre  $+\infty$ 
26 # np.round(A) rotunjește la cel mai apropiat întreg

```

10. Funcția np.vectorize

```

1 # De multe ori este nevoie să definim funcții care operează element cu element.
  Funcția np.vectorize transformă orice funcție care acceptă ca parametri numere
  , într-o funcție care acționează element cu element asupra vectorilor/
  matricilor.
2 #Sintaxa: np.vectorize(funcție)
3 #Funcția np.heaviside(x1,x2) este definită astfel: 1, dacă  $x1 > 0$ ; x2, dacă  $x1 = 0$ ;
  0, dacă  $x1 < 0$ 

```

```

4 #Această funcție acceptă ca argument un scalar, nu se poate aplica în cazul unei
   matrice
5 #Dacă dorim ca funcția np.heaviside() să devină o operație care acționează element
   cu element, aplicăm acestei funcții metoda np.vectorize.
6
7 x = np.linspace(-10,10,21)
8 Heaviside = np.vectorize(np.heaviside)
9 H = Heaviside(x,0.5)
10 print(H)

```

11. Alte funcții specifice matricilor

```

1 #np.sum(A) = calculează suma tuturor elementelor matricei 'A'.
2 #np.sum(A,axis = 0) = calculează suma pe coloane și returnează un vector cu 3
   elemente reprezentând maximul fiecărei coloane în parte.
3 #np.sum(A,axis = 1) = calculează suma pe linii și returnează rezultatele sub formă
   de vector.
4 #np.min(A) = calculează minimul tuturor elementelor matricei A.
5 #np.min(A,axis = 0) = minimul pe coloane
6 #np.min(A,axis = 1) = minimul pe linii, returnând atâtea valori câte linii are
   matricea A.
7 #np.all(A) returnează True dacă toate elementele matricei A sunt nenule
8 #np.any(A) returnează True dacă există cel puțin un element nul.

```

11. Operații cu vectori și matrici

```

1 #np.transpose(A) calculează transpusa matricei A
2 #np.dot(A,B) calculează produsul clasic între două matrice.
3 #Atenție! În Python operatorul * este folosit pentru înmulțirea element cu element
   . Pentru a calcula înmulțirea a două matrice folosim funcția np.dot.
4 #np.dot se folosește și la produsul între o matrice și un vector, obținându-se la
   rezultat un vector.
5 A = np.array([[0, 1, 2], [3, 4, 5], [6, 7, 8]])
6 B = np.array([[8,7,3],[3,2,6],[2,3,4]])
7 C = np.dot(A,B)
8 print(C)
9 a = np.array([1,2,3])
10 b = np.dot(A,a) #b este un vector (un tablou unidimensional) care are aceeași
   formă cu vectorul a.
11 #np.inner(a,b) calculează produsul scalar între doi vectori
12 p = np.inner(a,b)
13 print(p)
14 #np.cross(a,b) calculează produsul vectorial dintre doi vectori
15 c = np.cross(a,b)
16 #np.linalg.inv(A) calculează inversa unei matrice nesingulare
17 Binv = np.linalg.inv(B)
18 print(Binv)
19 #np.linalg.det(A) calculează determinantul matricei A
20 det = np.linalg.det(A)
21 print(det)

```

Ex. #8 Să se calculeze produsul $C = BAB^{-1}$, unde B este o matrice inversabilă, iar A și C sunt două matrice oarecare.

```

1 A = np.array([[0, 1, 2], [3, 4, 5], [6, 7, 8]])
2 B = np.array([[7, 1, 2], [3, 3, 1], [2, 3, 1]])
3 C = np.dot(B, np.dot(A, np.linalg.inv(B)))
4 #Obs.: Pentru a evita scrierea de funcție în funcție, putem folosi o alternativă
   a funcției np.dot, operatorul @.

```

```
5 C = B @ A @ np.linalg.inv(B)
```

2.4. Expresii condiționale.

1 Python este prevăzut cu o serie de operatori condiționali, cum ar fi `>`, `<`, `>=`,
2 `<=`, `=` și `!=`. Acești operatori acționează element cu element.

Ex. #9 Fiind dați doi vectori a și b , în urma comparării celor doi vectori să se afișeze următoarele mesaje: Dacă $a < b$, toate elementele vectorului a sunt mai mici decât elementele vectorului b . Dacă $a > b$, toate elementele vectorului a sunt mai mari decât elementele corespunzătoare vectorului b , în caz contrar, unele elemente din a sunt mai mici decât corespondenții lor din b .

```
1 a = np.array([1,3,5,2,5,6])
2 b = np.array([3,41,4,6,1,3])
3 c = a < b
4 if np.all(c)==True:
5     print('Toate elementele vectorului a sunt mai mici decat elementele
6     corespunzatoare din vectorul b.')
7 elif np.any(c)==True:
8     print('Unele elemente din a sunt mai mari decat corespondenții lor din b.')
9 else:
10    print('Toate elementele vectorului a sunt mai mari decat elementele
11    corespunzatoare din b')
```

Ex. #9 Folosind operatorii condiționali să se construiască vectorul y conform formulei:

$$y = \begin{cases} x^3, & \text{dacă } x \leq 0 \\ x^2 + 2x, & \text{dacă } x > 0 \end{cases}$$

unde x reprezintă discretizarea intervalului $[-5, 5]$.

```
1 x = np.linspace(-5,5,20)
2 c1 = x <= 0
3 c2 = x > 0
4 y = c1 * x**3 + c2 * (x ** 2+2 * x)
```